

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
110 000 Mk., dostawa
do domu 125 000 Mk.,
z przesyłką w Polsce
125 000 Mk., w innych
państwach 180 000 Mk.

CENA NUMERU

5000 Mkp.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczajny za
tekstem 1500 Mk. Nade-
ślone 4000 Mk. Nekro-
logja 3500 Mk. Na pier-
wszej kolumnie, 7000 Mk.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar“ 6000 Mk.
i o kron. i kom. 5500 Mk.
Dział ekon. 6000 Mk.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 800 Mk. Paski
na kolumn. tekstów po
5000 Mk. Ogłosz. zagran.
o 50% drożej. Ogłosz.
zamiejsc. o 25% drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich I. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny I. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. —
Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

O inną silną rękę.

W dniu ponownego zebrania się Sejmu.

Z tego, co się dzieje obecnie, nikt, komu na prawdę zależy na sprawie ogólnej, cieszyć się nie może, musi się smucić. Bo dom państwowy, w którym żyjemy, a którego odbudowanie z takim wszyscy witaliśmy uniesieniem, jest wspólnym nas wszystkich domem — i tych, którzy rządzą, i tych, którzy twierdzą, że źle dzisiaj jesteśmy rządzeni. Gdy w domu wspólnym dach zacieka, powala poczyna się wysować i usuwać fundamenta, nikt rozumny i dbający o całość, nie będzie się cieszył, ani nie będzie zakrywał grozy klęski, przeciwnie, użyje wszystkich środków, by zapobiec niebezpieczeństwu.

Znajdujemy się dziś w takim położeniu, a znaki wyraźne, namacalne, dowodzą, że sytuacja na prawdę jest poważna. 17 głosów, uzyskanych przez Polskę przy genewskim wyborze, wynik stawiający Polskę znacznie niżej od Urugwaju, w pośrodku między Persją i Portugalją — oto wykładnik naszych wpływów na terenie zagranicznym. Katastrofalna, dwudziestokrotna zmniejszenie naszej waluty od chwili ustąpienia rządu Sikorskiego — oto miernik naszej państwowej sytuacji gospodarczej, zaufania do nas zagranicą i wiary w nasz rozwój. Wewnątrz szalony, niepowstrzymany wzrost drożyzny, niezadowolenie i rozgoryczenie takie wśród sproletaryzowanej inteligencji, urzędników, jakiego nigdy nie było, coraz cięższa walka o byt wolnych zawodów, przeważającej ilości włóczęgów i robotników — i w związku z tem potęgujące się niezadowolenie i napięcie — oto wyniki rządów Chjeno-Piasta.

Przyczyny tego stanu rzeczy są rozmaite, a datują się — prawica ma pod tym względem zupełną rację — nie od dziś.

Wściekle, antypaństwowe ataki opozycji prawicowej przeciw poprzednim rządom — jakże błędą, nieledwie sielankową wydaje się wobec niej okiełzana instynktom państwowym akcja dzisiejszej opozycji — atmosfera przesilenia, zamachów, podburzania i plugawienia wszystkiego, stosowane przez prasę prawicową, osłabianie równoczesne instynktu państwowego wewnątrz granic i powagi Polski za granicą, oto podłoże, w którym wyrosło ziarno dzisiejszych klęsk, upokorzeń i niedoli.

Dalszy powód — to niemoralność zawartego między Chjeną i Piastem paktu, którego jedynym celem było nie dobro państwa, lecz podzielenie się łupem władzy i wszelakich z nią związanych, z niej wyciągnąć się dających korzyści, przyczem każdy z kontrahentów liczył się z tem i dąży do tego, by sojusznika oszukać, wyssać i z siodła wysadzić. Ten karygodny proceder, w którym teka skarbu przechodzi z ręki

ki do ręki, wahania i klęski ustawiczne na polu polityki zagranicznej, rzekomo oszczędnościowe rugi w wojsku i na urzędach, polegające niejednokrotnie na tem, że w miejsce sił wypróbowanych „nie swoich“, daje się dyletantów, ale „swoich“, w większej jeszcze ilości, wszystko to dowodzi, że ani cienia planu państwowego nie było w tej intrydze, która doprowadziła do powstania obecnego rządu, a którą w całej jej głupocie i szkodliwości demaskuje dziś jeden z jej sprawców, p. marszałek Rataj, wydając hasło: Nie poszło na prawo, zawracajmy na lewo — ze mną, jako woźnicą. Rządy z prawicą na to były potrzebne — według piastowych paktowiczów — by pokazać, że kooperacja z prawicą i rządy z nią są niemożliwością. Dalej posuniętego cynizmu nie można sobie wyobrazić.

Lewica nie jest również bez winy. Nie umiała się skonsolidować, nie umiała nieraz dobrać sobie i skupić ludzi. Lecz w ogniu obecnych niepowodzeń hartuje się lewicowa solidarność. Nie chodzi obecnie o to, by rządy następne fir-

mowała lewica, wystarczy, by, jej program na-
prawy państwa, ofiarności na jego cele, sabo-
towanej przez biljardierów-mocodawców obecnego rządu i wieszających się około niego aferzystów został w odpowiedni sposób w rządzie uwzględniony. Polityka zamkniętych mieszkań i wyciągniętych rąk państwa nie uratuje, popchnie je w otchłań zguby.

Rząd jest bezradny, bezprogramowy i bezideowy. Pozostawanie dalsze rządu p. Witosa u władzy pogłębi nastrój beznadziejności i rozpacz, który gotów wyładować się w bardziej bezpośredni, nieparlamentarny sposób.

Zużyty rząd musi ustąpić. To powinno być celem lewicy w rozpoczynającej się dziś sesji sejmowej. Państwo nie zniesie, by rządziły niem obecne, nieodpowiednie dłonie.

Copredziej musi przyjść inna, mocna, fachowa, wypróbowana ręka, któraby w społeczeństwie wzbudziła nadzieję, że mieć się będzie ku lepszemu — i nadzieję wzbudzone umiała urzeczywistnić.

W. J.

Przed dniem sądu.

„Czy p. Witos skłonny jest zdać sprawę ze stanu, w jakim się znajduje Rzplita?“

Interpelacja stronnictw lewicowych.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Na jutrzejszym posiedzeniu sejmu kluby lewicowe wniosą interpelację w sprawie sytuacji państwa i ogólnej polityki rządu. W motywach do tej interpelacji powiedziane jest m. i.: „W ciągu ostatnich miesięcy położenie wewnętrzne Rzeczypospolitej stawało się z dniem każdym coraz bardziej groźne. Dziś stanęliśmy bezpośrednio w obliczu katastrofy. Zewsząd słychać głosy rozpacz, przerażenia i gniewu.“

Rząd nie tylko nie przeciwdziała klęsce, ale potęguje ją przez brak jakiegokolwiek planowości w zarządzeniach.

W dziedzinie stosunków międzynarodowych trzymaliśmy bolesne obniżenie powagi Rzeczypospolitej. Ministerstwo spr. wewn. wkroczyło na drogę łatwych represji.

Stosunek do pracowników państw., sposób ich traktowania osobistego i traktowania ich potrzeb przez p. prezydenta Rady min. grozi rozkładem maszyny państwowej. W konkluzji wniosłodawcy zapytują prez. Rady min., czy skłonny jest zdać sprawę przed sejmem ze stanu, w jakim się znajduje Rzeczypospolita, oraz z całej działalności rządu.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego“ zawiera:

O inną silną rękę (art. wstępny).
Z drugiej półkuli.
Wznowienie wielkiej przeszłości.
Sprzedaż gospodarstw i parcel.
Elektryczna kultura przyszłości.

Co teatry lwowskie grać będą w tym sezonie?
Szubieniczny humor.
Dwa zamachy samobójcze.

Z drugiej półkuli.

LIST Z ARGENTYNY.

(Od naszego korespondenta).

Rosario, we wrześniu.

Po długim oczekiwaniu otrzymaliśmy nareszcie zawiadomienie, że okręt „Lwów” zawinie do Portu w Buenos Aires, w końcu września. Sprawilo to nam miłą niespodziankę, gdyż straciliśmy nadzieję oglądania na własne oczy tej cząstki naszej kochanej Ojczyzny. Kolonja polska w Buenos Aires ochoczo się zabrała do przygotowań na przyjęcie statku, chcąc marynarzom po długim uciążliwym przejeździe dać możliwość rozrywki i zabawy w otoczeniu rodaków.

Posel polski w Argentynie p. Mazurkiewicz w lipcu rozpoczął objazd kolonji polskich na prowincji, więc zwiedził Bosariv, gdzie serdecznie był podejmowany w Towarzystwie Polskiem, jedynając serca rodaków swem miłem, szczerze demokratycznym obojętnościem, równocześnie składając na cele towarzystwa 100 pensów. Po zwiedzeniu kolonji polskich w Misiones posel udał się do Paragwaju, gdzie wręczył listy uwierzytelniające, musimy tu nadmienić, że od czasu mianowania p. Mazurkiewicza posłem przyrzadach Argentyny, Chile, Urugwaju i Paragwaju, prasa południowo-amerykańska zaczyna więcej interesować się sprawami Polski. Rządy Argentyny i Urugwaju utworzyły swe przedstawicielstwa w Warszawie, co napewno nieomieszkają czynić i Chile, zaczęło wychodzić periodycznie pismo „Polonia” w języku hiszpańskim, informujące Amerykę o bogactwach naturalnych Polski. Szkoda tylko, że wszelkie dobre poczynania natrafiają na ograniczone środki, a nieliczna kolonja polska w Argentynie nie jest w stanie nic pomóc.

Podróży posła polskiego do Misiones prasa miejscowa przypisuje projekta kolonizacyjnej, dla nas byłoby lepiej, gdyby rząd polski kolonizował kresy, gdzie ziemi nie brak.

Coraz więcej czuć się daje w Ameryce południowej prochem, zbroji się Brazylija. Argentyna nie chcąc zostać w tyle, czyni to samo, a ta rywalizacja wychodzi na dobro tylko kapitalistom amerykańskim i angielskim, którzy mają jeszcze dużo „towaru” do zbycia z czasów wojny światowej.

Koncertuje tu z wielkim powodzeniem p. Bronisław Huberman, prasa miejscowa stawia go na czele muzyków światowych. Spodziewają się także na parę koncertów p. Paderewskiego.

T. Dembicki.

Ruch niepodległościowy muzułmański.

FRONT RPZECIW ROSJI.

(1) Bolszewicy, którzy wyzyskując umiejętnie błędy polityki europejskiej uzyskali w swoim czasie wielkie wpływy w świecie muzułmańskim, zaczynają tracić powoli teren pod nogami. Ludom azjatyckim znudziło się ich tyranstwo. Turcja zorientowała się, że propaganda bolszewicka podkopyje jej władzę, że Rosja prowadzi wobec ludności muzułmańskiej w swoich prowincjach politykę wroga i eksterminacyjną. Zaczyna się w niej budzić idea uwolnienia tych ludności z pod jarzma rosyjskiego.

Ruch niepodległościowy skupia się już dziś w Afganistanie, gdzie przebywają oficerowie tureccy, kierujący ruchem narodowym w Azji środkowej. Afganistan i Turcja zobowiązały się wspomagać pragnące wyzwolenia narodowości muzułmańskie. Kemal basza marzy o konfederacji kaukaskiej, która byłaby dla Turcji gwarantem bezpieczeństwa wobec imperjalizmu moskiewskiego.

Wspomnienie wielkich przeszłości.

ŚWIĘTO 3 PP. LEG. W JAROSŁAWJU.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego“.)

Jarosław, w październiku.

Piękna jesień tegoroczna ostatni ciepły pocałunek złożyła na dwóch ostatnich dniach — września.

Przyjaznym był żelaznej Brygadzie Karpaciej i do serca ją tulił wielki wojownik niebieski św. Michał. A jednak gdy przeszedł w pamięci 9-letni okres istnienia jej — niechętnie roztęczał oblicze — coś go bolało i coś go gniewało — nie rad był, że niektórzy synowie rodziny trzeciaków najszlachetniejszy metal żelazo, przetopili na powojenną namiastkę w rodzaju giętkiej platyny — tak rzadkiej na gruntach legionowych.

Uroczystości zaczęły się końcowymi wynikami tygodnia sportowego, tak różnorodnie i we wszystkich rodzajach uprawianego w 3 pp. Leg.

Wieczór 29 IX br. o godz. 18-ej uroczysty apel przy świetle pochodni z wywołaniem nazwisk zabitych i nieobecnych, o godz. 20-ej tego samego dnia w sali miejscowego kasyna wojskowego „odprawiono „uroczystą akademię”. Słowo wstępne — święta, bo krwią oficerów i żołnierzy pisana historia pułku — wygłosił obecny dowódca pułku ppłk. Zabdvr „żywy uczestnik tej historii, również i na jego obliczu drobina prochu i blizna pisanego. Ramami tej historii były szerokie szmaty ziemi polskiej od Mszany do Kamiowa, a potem całej Polski, uczestnikami żołnierze od analfabetów do doktorów akademii włącznie.

Na koncert złożyła się pieśń na otwarcie świątyni z Hugenotów.

Zestawienie piękne — otwarło sanktuarium 3 p. p. Leg. Słychać bicie serca z mogil poległych trzeciaków, słychać szcęk broni, świst kul — i jedno wielkie wołanie: „Do Ciebie Polsko i dla Twojej Chwały”.

Nastąpiły fragmenty z utworów Wyspiańskiego „Wesela. Wyzwolenia i Nocy listopadowej”. Złożyły się one na całość od bólu niewoli, przez wolę i czyn wyzwolenia przez krwawy rok 31-63-914 do zwycięstwa. Fragmenty kończył żywy obraz i apoteoza sztandaru narodowego na polu bitwy sierpniowej pod Warszawą — Pani Kleski z pod Maciejowic, 31-63 r. wieniec róż składa na głowę żołnierza, który dzierży sztandar narodowy.

A w objaśnieniach ppłk. Paklikowskiego do

fragmentów przeniesionych w strojach i dekoracji do ostatnich czasów walk, refleks:

Scena z Legionu, rozmowa Mickiewicza z Rapsodem legionowym Napoleona i towarzysza.

Jak się żywisz okruciami, kruszynami,

Czyja łaska czyja wola,

Stawam u tych skał podnóża,

W progu sławy, jem chleb łzawy.

30. września br. o godz. 10-tej rano msza polowa. Wyciągnięte szeregi młodych trzeciaków a wśród nich częsty krzyż Virtuti militari i walecznych znaczą ojców i starszych braci.

Na podniesienie wchodzi kapelan ich dawny — obecnie dziekan D. O. K. ks. Panaś i każe „Żelazna Brygada w karności i dyscyplinie spełnianych czynów — miano Żelaznej Brygady zdobyła. Niechaj ta dewiza i wam młodym dewiza będzie”.

Potem zawieszanie na piersiach krzyża Virtuti militari i walecznych. Opóźnienie spowodowane przełożeniem święta, które z powodu przeniesienia i trosk w pierwszych początkach zagospodarowania się w tym roku dopiero czasu powojennego odbyć się mogło.

Potem dziarska defilada przed udekorowanymi — kurta żołnierska i piękny ruch reki do pozdrowienia — odkryta głowa dekorowanych cywilnych trzeciaków. W oczach błysk i tęskna дума.

Obiad o godz. 13-tej w jadalni oficerskiej pułku zgromadził licznych gości.

Szły przemówienia: Piękne rzymskie „Żołnierz porządny, żywa siła, wyciągnięta z żywej siły narodu”, kończono okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Serdeczne, synowskie, na cześć ojca legionów Józefa Piłsudskiego. Ojcowskie i braterskie na cześć żołnierza trzeciaka. Inne na cześć obecnego D-cy Dymizji Leg.

Budzące wspomnienia na cześć byłych dowódców pułku.

Dające świadectwo prawdziwej legionowej „rozumem ich była miłość ojczyzny” w ręce najwięcej zranionego i t. d. i t. d.

Było ciepło — swojsko — rozzinnie i świątecznie.

Popołudniu zawody piłki nożnej i rozdanie nagród zwycięzcom z tygodnia sportowego.

Wieczór o godz. 22-giej bal.

Na takich balach winno się utrzymać tradycję dawnych czasów w wyborze tańców.

W czasach powojennych w Jarosławiu pierwsze to święto żołnierskie — gdzie brakło kurników zabornej przeszłości — bo przeszłość ich była polska — a tradycja legionowa.

Legionista.

Dyktatura pod władzą teorii względności.

Rząd Stresemanna otrzymał wolność działania z pominięciem konstytucji, jednak pod warunkiem kontroli parlamentu.

Berlin. (PAT.) 8. 10. Rada Ministrów przyjęła większością 2/3 głosów projekt ustawy upoważniającej. Projekt opiewa: 1) Rząd jest upoważniony przedsięwziąć na polu finansowym, gospodarczym i socjalnym kroki, jakie będzie uważał za stosowne i konieczne, przyczem może odstąpić od zasadniczych ustaw państwa. Ustawa upoważniająca nie dotyczy kwestji uregulowania czasu pracy, rent i wsparć ubezpieczeniowych rencistów socjalnych rozporządzeń. Rozporządzenia, które będą wydane mają być zakomunikowane parlamentowi, który może je natychmiast znieść. 2) Ważność tej ustawy rozpoczyna się z dniem jej promulgacji i kończy się z chwilą upadku rządu obecnego najpóźniej jednak 31 marca 1924.

PARLAMENT PRZYJĄŁ USTAWĘ.

Berlin. (PAT.) 8. 10. „Reichstag” rozpoczął dziś przedpołudniem obrady i przyjął ustawę upoważniającą 2/3 większością głosów.

STINNES HANDLUJE RZESZĄ.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Z Berlina donoszą, że senzację dnia stanowią rokowania, jakie w Düsseldorfie prowadził Stinnes z gen. Degouttem. Prasa lewicowa twierdzi o otwarciu, że Stinnes stał na swoich warunkach kanclerzowi i prezy-

dentowi Rzeszy. Domaga się on mianowicie oddania mu teki spraw zagr., Gesslerowi teki wojsk. i spraw wewn., Minoux finans i gospodarki państwowej.

Dalej ta sama prasa donosi, że w zamian za wyrzeczenie się Z. Ruhr i Nadrenji i za proklamowanie nadrenskiej republiki, Stinnes miał uzyskać zgodę Francji na wprowadzenie w Niemczech dyktatury prawicowej.

FRANCJA NIE USTĄPI.

Ligny Barrois, (PAT.) 7. 10. Poincaré, przemawiając na uroczystości odsłonięcia pomnika cześć poległych, powiedział m. i., Bez względu na to, jacy kierownicy będą w Niemczech, Francja nie przestanie domagać się stałych gwarancji bezpieczeństwa i wypłaty odszkodowań. Francja wysłucha konkretnych propozycji, gdy ustanie bierny opór, gdy zostaną podjęte na nowo regularne dostawy w naturze.

KONFISKATA 230 TRYLJONÓW Mk.

Duesseldorf. (PAT.) 8. 10. Władze okupacyjne zatrzymały w Wehingen 230 tryljonów marek papierowych, przeznaczonych dla oddziału Banku Rzeszy, w Kolonji.

Prosimy o odnowienie

prenumeraty!

Protest urzędników państwowych.

Centralny komitet żąda cofnięcia nieuzasadnionych dymisji swych delegatów.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Centr. komitet prac. państw. na posiedzeniu z dn. 6. bm. postanowił w sprawie wydalenia delegatów zjazdu stowarzyszeń urz. państw.: 1) wyrazić oburzenie z powodu wydalenia delegatów, którzy spełnili tylko swój obowiązek złożenia w imieniu zebrania wniosku p. Witosowi; 2) zwrócić się do rządu z żądaniem cofnięcia nieumotywowanych dymisji.

TNSW. WYSTĘPUJE Z CENTR. KOMITEU PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH

Warszawa. (PAT.) 8. 10. Pisma donoszą: Zarząd główny Towarzystwa Nauczycieli szkół śred. i wyż., wysłuchawszy sprawozdania swoich delegatów do Centralnego Komitetu pracowników państwowych, podzielił w zupełności ich stanowisko i postanowił wystąpić z Centralnego Komitetu pracowników państwowych.

Banknoty półmilionowe wyszły wczoraj czyli min. Kucharski stabilizuje markę polską.

Warszawa. (PAT.) 8. 10. P. K. K. P. puszcza w obieg począwszy od 8. b. m. banknoty wartości pół miliona mkp. Wymiar tych banknotów wynosi 156/80 mm. Wykonane one są na papierze z wodnym znakiem. Frontowa strona ma kolor szaro-zielony, odwrotna szary.

P. Kiernik o sytuacji wewnętrznej.

W kraju panuje idealny spokój. Dla silniejszego ustabilizowania go ściągnięto wprowadzić wojska do Warszawy i zmobilizowano policję, lecz o tem — ja nie wiem. Niech wyjaśni min. spr. wojskowych.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Min. spraw wewn. p. Kiernik przyjął dziś przedstawicieli prasy i wygłosił przed nimi dłuższe przemówienie. Pierwszą część przemówienia poświęcona była działalności min. spr. wewn. w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej i organizacyjnej. W tej części przemówienia nie usłyszeliśmy nic nowego. Wszystkie sprawy poruszone znane są ogółowi, z dotychczasowych okólników, komunikatów i e-nuncjacji ministerjalnych.

Na uwagę natomiast zasługuje druga część przemówienia pana ministra. P. Kiernik stwierdza mianowicie, że stan bezpieczeństwa publicznego w państwie nie pozostawia nic do życzenia i stale dąży ku stabilizacji. Są drobne niedomagania z którymi minister walczy.

Był wprawdzie w tych dniach moment, który — zdawało się — groził pewnym niepokojem, a mianowicie zapowiadany strajk urzędników państwowych, ale ten moment niepokoju zwalczyli sami urzędnicy swym rozumem. Poza tem kursują plotki zarówno z lewa, jak i z prawa, o jakoby mającym nastąpić zamachu, stanu. Plotki te pan minister bagatelizuje, radzi nie przywiązywać do

nich wagi i na tem kończy przemówienie. — Po przemówieniu p. ministra zadano mu kilka pytań. Przedewszystkiem: jeżeli bezpieczeństwo jest istotnie zagwarantowane, jeżeli wszystko co mówią o projektowanych zamachach jest plotką, to czem wytłumaczyć można fakt ściągnięcia nadmiernej ilości wojska do stolicy, oraz zarządzenia ostrego pogotowia policji?.. Na to zapytanie jednego z przedstawicieli prasy p. Kiernik odpowiedział, że co do ściągnięcia wojska to należy się zwrócić z zapytaniem do min. spraw wojsk., co zaś się tyczy ostrego pogotowia policji, to tego rodzaju zarządzenia wydaje się czasami(!?) ale nie znaczy to, żeby istniało faktyczne niebezpieczeństwo; a zresztą chodzić może o zarządzenie prewencyjne.

Tą odpowiedzią p. Kiernik nie zaprzeczył — faktu ściągnięcia wojska i specjalnych zarządzeń policyjnych; a jeżeli tak jest to zapytać należy po co to jest czynione? Na to odpowiedzi nie było. Co się tyczy innych pytań, to minister oświadczył, że nie wiadomemu mu jest, aby była specjalnie konfiskowana na kresach prasa stołeczna, oraz nie prawdą jest, aby działalność administracji na kresach odznaczała się samowolą.

Przyjazd p. Younga do Warszawy.

Warszawa. (PAT.) 7. 10. W niedzielę po południu przybył pociągiem gdańskim do Warszawy p. Hilton Young. P. Young przybył w towarzystwie p. Prottera, b. wicegubernatora Banku angielskiego, a obecnie wyższego urzędnika angielskiego ministerstwa skarbu oraz w towarzystwie sekretarza poselstwa polskiego w Londynie p. Trzcińskiego. W ubiegły czwartek przybył do Warszawy p. Penson Djon, sekretarz angielskiego min. skarbu, a w poniedziałek przybędzie p. Nixon, wyższy urzędnik angielskiego min. skarbu i kierownik oddziału pożyczek zagranicznych. Wszyscy goście zamieszkali w hotelu Europejskim.

P. YOUNG ROZPOCZĄŁ CYKL KONFERENCJI.
Warszawa. (Tel. wł.) (G). Angielski rzeczo-

znawca dla spraw finansowych p. Young odbył wstępną konferencję z min. skarbu. Jutro we wtorek będzie przyjęty przez Prezydenta Rzeczypospolitej; we środę dn. 10. bm. p. Young przyjmie przedstawicieli prasy w celu zaznajomienia ich z programem prac projektowanych przezeń w Polsce.

FRANCJA PRZYSYŁA SWEGO LEKARZA FINANSOWEGO.

Warszawa. (PAT.) Jutro przybywa do Warszawy senator Berenger celem zaznajomienia się z sytuacją ekonomiczną Polski. Przybywa on w charakterze prywatnym. P. Beranger zabawi w Polsce około tygodnia i zwiedzi prawdopodobnie główne ośrodki przemysłowe Polski.

Czerwona koalicja przeciw monarchizmowi bawarskiemu.

Berlin. (PAT.) 8. 10. „Montagspost“ donosi z Lipska, że odbyła się tam konferencja saskiego prezydenta min. Zeidnera z turyngskim ministrem Froelichem przy współudziale saskich i wejmarskich ministrów sprawiedliwości i spraw wewn. Omawiano sprawę utworzenia koalicji środkowych Niemiec przeciw wzrastającemu fašyzmowi bawarskiemu. Wykonanie żądania komunistów w sprawie utworzenia bloku czerwonego jest zapewnione.

Miedzy rządami Saksonji i Turyngji panuje

zupełna jednomyślność w sprawie współpracy obu krajów. W Turyngji jak i w Saksonji komuniści wezmą udział w rządzie. Dziennik donosi dalej, że niebezpieczeństwo powstałe z takiego rozwoju wypadków w Niemczech środkowych zmusiło kanclerza Rzeszy do zaproszenia na dzisiaj do Berlina Zeidnera i Froelicha.

„Lokalanzeiger“ donosi z Drezna, że nastąpiło porozumienie między socjalistami i komunistami. Komuniści obejmą teki pracy i oświaty.

Sprawy polskie.

ZNIESIENIE DWÓCH MINISTERSTW.

Warszawa. (PAT.) 7. 10. Na niedzielnej zwyczajnej posiedzeniu Rada ministrów uchwaliła wniosek o zniesieniu ministerstwa zdrowia publicznego i wcielenia agend tegoż min. w skład min. spraw wewn., oraz wniosek o zniesieniu ministerstwa poczt i telegrafów, z równoczesnym wcieleniem jego czynności do min. przemysłu i handlu.

DYMISJA OSTATNIEGO MIN. ZDROWIA.

Warszawa. (AW). Kierownik min. zdrowia publicznego dr. Bujalski podał się do dymisji w związku z decyzją Rady Ministrów o skasowaniu ministerstwa zdrowia.

ZAKAZ PRZYJMOWANIA URZĘDNIKÓW DO SŁUŻBY.

Warszawa. (AW). Min. Kiernik polecił wojewodom wstrzymanie akcji przyjmowania nowych urzędników i pracowników, zarówno w charakterze stałym, jak i tymczasowym wszystkich bez wyjątku stopni.

REPRESJE ZA UKRYWANIE TOWARÓW.

Warszawa. (AW.) „Ekspress Poranny“ donosi, że komisarz Baida w porozumieniu z komisarzem rządu Warszawy postanowił zastosować cały szereg represji w stosunku do niesumieńczych kupców, którzy chowają towary. Kupcom, którzy odmawiają sprzedawania towarów, lub zamkną przed czasem sklepy będzie odebrane w ciągu 24 godzin prawo zajmowania się handlem.

STRAJK DRUKARZY W ŁODZI.

Łódź. (PAT.) 7. 10. Z dniem dzisiejszym zecerzy rozpoczęli strajk, który objął także drukarnie dzienników. Zecerzy żądają 90 proc. warszawskiego minimum płac. Oznaczałoby to podwyższenie zarobków o 60 proc.

Ze świata.

REWOLUCJA W PORTUGALII.

Rzym. (PAT.) 7. 10. W. B. K. Dzienniki donoszą z Madrytu, że w północnej Portugalji buchła rewolucja. Proklamowany tam został strajk kolejowy, równocześnie ogłoszono stan oblężenia. Rewolucję zorganizowali konserwatyści, występujący przeciw nowemu prezydentowi Gomezowi, który wczoraj objął urządowanie. W Lizbonie rzucono kilka bomb.

Nowy prezydent republiki Gomez objął urządowanie. Równocześnie obchodzono 13-tą rocznicę powstania republiki. W trzy dni po przybyciu Gomeza do Lizbony, doszło do zajść, w czasie których jeden pułkownik został ranny od wybuchu bomby. Dokonano kilku aresztowań i skonfiskowano broń. Porządek został przywrócony.

REWOLUCJA SKOŃCZONA.

Rzym. (PAT.) 8. 10. Z Madrytu donoszą, że rewolucja w Portugalji została natychmiast stłumiona. Okazało się, że ruch był skierowany przeciw prezydentowi Gomezowi, na którego dokonano zamachu już 3. b. m., t. j. w dniu, w którym przybył na krążowniku angielskim z Londynu do Lizbony.

Wiadomości telegraficzne.

Konferencja M. Eitenty w Belgradzie. W grudniu rb. odbędzie się tu ponownie konferencja przedstawicieli Małej ententy, na której wejdą pod obrady ważne sprawy międzynarodowe. (AW.)

Wojska tureckie wkroczyły do Konstantynopola witane entuzjastycznie przez ludność. (PAT.)

Ameryka nawiązuje stosunki handlowe z Rosją. Dzienniki sowieckie zamieszczają radiotelegram z (N. Yorku, który donosi o powstaniu w Stanach Zjedn. komitetu dla handlu z Rosją, jednoczącego w sobie 2.000 producentów, pragnących nawiązać stosunki handlowe z Rosją. (AW.)

Ponowne podwyższenie ceny dzienników polskich.

W szalonym tempie idą ceny w górę, a szczególnie podskoczyły w ostatnich czasach ceny papieru, druku, węgla, gazu, elektryki, i wszystkich innych artykułów, związanych z wydawaniem dzienników. Niektóre artykuły podskoczyły nagle o przeszło 500 proc., jak opłata za użycie telefonów, taryfa kolejowa o 100 proc., taryfa pocztowo-telegraf. podniosła się znowu o 200 proc., a telefoniczna nawet o 250 proc. Wobec szalonego podniesienia kosztu utrzymania podniesiono naturalnie także płace całego personelu.

Skutkiem tego ciągłego wzrostu wszystkich podatków, w ślad za innymi pismami lwowskimi które już wczoraj podwyższyły cenę, wydawnictwo nasze zmuszone jest podnieść cenę pojedynczego numeru „Kurj. Lwowskiego“ na 10.000 mk. i stosownie także prenumeratę. Podwyżka ta wynosi tylko 100 proc., podczas gdy wiele artykułów nagle za jednym zamachem podskoczyło w cenie o kilkaset procent i ceny rosną z dnia na dzień w dalszym ciągu, a wszystko to odbija się także bardzo znacznie na wydawnictwach dzienników.

Na całym świecie rozumieją sfery decydujące doniosłość prasy — u nas natomiast obciążają je coraz nowymi ciężarami, które bardzo dotkliwie odbijają się na dziennikach — rząd stara się o to, aby dzienniki otrzymywać mogły papier po cenie możliwie niskiej, przyznaje znacznie obniżone taryfy pocztowe, telegraficzne i telefoniczne — jak również kolejowe — obniża cło na zagraniczny papier gazetowy. U nas, niestety, na porządku dziennym tylko represje i szykany...

Wyjątkową jest rola i zadanie prasy polskiej na kresach. Przycinają to przy każdej sposobności posłowie i ministrowie — w teorii szermowanie frazesami, wygłaszanie hasel o obowiązkach prasy na kresach, o jej potrzebie i posłannictwie — w praktyce zupełne ignorowanie tych potrzeb — obojętność na całej linii.

W sejmie i senacie zasiada stosunkowo dość znaczna liczba dziennikarzy — widocznie tylko znikoma ich część interesuje się temi sprawami i przekonać nie może sfer decydujących o tem, że koniecznym jest przyświecać z pomocą ogółowi prasy i to z pomocą najrychlejszą, *adjuvandum in mora*. Liczba czytelników dzienników polskich pomniejsza się prawie z dniem każdym, a to chyba nie jest intencją tych, którzy obojętnością, z jaką traktują tę sprawę — przyczyniają się do pogorszenia z dniem każdym sytuacji wydawnictw dzienników polskich, szczególnie na kresach.

Od Wydawnictwa.

Dalsza, bardzo dotkliwa podwyżka ceny papieru drukowego i kosztów druku, tudzież gwałtowne podrożenie w ostatnich dniach całego szeregu innych artykułów, niezbędnych dla druku gazet, zmuszają nas do dalszego podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty. Począwszy od

10 października 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „Kurjera Lwowskiego“

10000 Marek.

Prenumerata miesięczna wynosi:

We Lwowie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“ . 225.000 m.

We Lwowie z dostawą do domu 250.000 m.

W całej Polsce . . . . . 250.000 „

Zagranicą . . . . . 325.000 „

Wszystkich P. T. Prenumeratorów, którzy nie uiszcili jeszcze zapłaty za październik prosimy o bezzwłoczne wyrównanie rachunku według powyższej podwyżki wraz z ewentualnymi zaległościami.

**WYDAWNICTWO
„KURIER LWOWSKI“.**

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Wincentego; gr. kat. Joana Boh. Jutro rz. kat. Franciszka; gr. kat. Kastytrata. — Wschód słońca 5 37, zachód 4 47.

TEATR WIELKI.

Wtorek „Cyganeria“ — 30 proc. zniżki.
Środa „W krainie haśni“.
Czwartek „Madame Butterfly“.
Piątek „Uczta szycerów“, komedia w 4 aktach Beneliego (premiera).

TEATR MAŁY.

Wtorek „Musisz być moją“.
Środa „Pani prezesowa“.
Czwartek „Ceny książniczki Fatmy“.
Piątek „Pani prezesowa“.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek „Królowa fal“, operetka w 3 aktach Straussa (premiera).
Środa, czwartek, piątek „Królowa fal“.

We Lwowie.

— Silna wichura z deszczem nawiedziła nasze miasto w niedzielę przedpołudniem. Deszcz padał cały niemal dzień i zimno dokuczało. Ofiara wichury padł olbrzymi, stary klon o spruchniętej podstawie, rosnący tuż za gmachem gimnazjum, dawniej niemieckiego, od strony ul. Czarnieckiego i zatamował tor tramwajowy „UL“. Przerwa komunikacyjna trwała kilka godzin.

— Na targu lwowskim paskarstwo hulalo — wczoraj w sposób beczelny. Wszystkie artykuły dawano po cenach dolarowych, nie uwzględniając jednak tego, że kurs ten spadł wczoraj o 300 do 330.000 mkp. na jednym dolarze. Płacono za ziemniaki po 4000 m. i więcej za kilogr. a za 100 kilogr. po 300 tys. marek. Za jarzyny żądano bająskie ceny.

Makę sprzedawano na straganach kg. od 25—60 tys., krupki 40—60 tys., grysik 60 tys., kaszę hreczaną 40—60 tys., fasolę 40 tys., Cennik piekarski, zgłoszony wczoraj w urzędzie targowym: bułka 2500, chleb 25 tys., chleb kulikowski 31 tys. Sklepikarze sprzedawali chleb po 30 tys. mk., — Mięso wołowe 80—90 tys. wieprzowe 110—130, cielęce 90—110 tys., słonina 180 tys., sadło 190 tys. marek.

Cukier, który kosztuje w sklepach miejskich po 38 tys. mk. za kilogr. sprzedają sklepikarze paskarscy po 100 tys. mk. i wyżej. Władze tolerują ten wyzysk i nie przeszkadzają temu, jak długo potrwa ta tolerancja, czy indolencja. Czyż dopiero wówczas zabiorą się do łepienia paskarstwa, gdy będziemy mieli nóż na gardle i powtórzą się rozruchy paskarskie?

— Lwów a Kraków. We Lwowie od wczoraj kosztuje 1 kg. bochenek chleba 30000 mk., podczas gdy w Krakowie cena chleba wypiekanego w piekarni miejskiej podwyższoną została wczoraj na 15.000 mk. Chleb więc we Lwowie kosztuje dwa razy tyle, co w Krakowie. — W Warszawie w sobotę kosztował bochenek chleba pyłowego 24.000 mk., litr mleka 16.000 mk., kilogram masła śmietankowego 250.000 m. a po 6.000 mk.

— Cena mleka doszła u nas już do 20.000 mk., przyczem stwierdzić należy, że znaczna część mleka jest fałszowana. Kontrola nabiału jest u nas sporadyczna tylko i bardzo marna. W Warszawie wydział zdrowia magistratu zajęty jest obecnie zorganizowaniem 6 stałych punktów kontroli nabiału niezależnie od zwykłe dokonywanej kontroli przez dozory sanitarne. Punkty te mieścić się będą w różnych punktach miasta, przeważnie w halach i na targowiskach. Kontrola będzie dokonywana przez miejskich kontrolerów sanitarnych.

— Nowy ceny węgla na październik. Rada przemysłowców górniczych w Dąbrowie ustaliła nowe ceny węgla na październik. I tak tona węgla górnośląskiego loco kopalnia kosztować będzie 2.100.000 mk., dąbrowskiego 1.900.000 mk. Po doliczeniu wszystkich kosztów, tona węgla wypadnie tona węgla górnośląskiego 2.900.000, dąbrowskiego 2.500.000 mk.

Paskarze lwowscy nie stosują się do cen powyższych — lecz robić sobie każą ceny znacznie wyższe. Masi tani w interesie ludności ogłosić powinien, na takiej cenie sprzedaje węgiel i drzewo miejskie biuro taniego opał.

— Z teatru „Królowa fal“. Premiera dzisiaj w teatrze Nowości. Reżyseruje p. Tatrzański. — Przekład polski operetki wyszedł z pod pióra p. Marka. Przy pulpicie dyrygenta p. R. Wojnarowicz. — Polskie Towarzystwo Politechniczne. W środę dnia 10. bm. o godz. 6.15 wiecz. odbędzie się zebranie tygodniowe, na którym p. inż. p. Ryszard Minchejmer wygłosi odczyt p. t.: „O kongresie drogowym w Sewilli“.

— Posiedzenie Wydziału Zawodowego Związku Literatów Polskich odbędzie się we środę 10. b. m. o godzinie 6-tej wieczorem w lokalu Związku (ul. Ossolińskich 11, III. schody, I. p.).

— Rewizję przeprowadziła policja lwowska w tutejszych norach kawiarnianych, przyczem stwierdzono, iż niektóre kawiarnie otwarte były do 11½ godziny po północy, i że goście na pożytek kawiarni zgrywali się w tych kawiarniach i że podawano w nich wódkę. Dotychczas żadnemu z kawiarni, którym udowodniono tolerowanie szulerki nie odebrano koncesji. W taki sposób toleruje się szulerkę i opilstwo!

— (t) Dwa zamachy samobójcze. Zam. przy ul. Dwernickiego Emilja K. żona murarza 28 lat licząca pragnąc rozstać się z życiem zażyła większą dawkę weronalu. W stanie groźnym odwieziono nieszczęśliwą do szpitala.

W sobotę wieczorem udzielono pomocy, przepłukując żołądek kobiecie nieznanego nazwiska, która również targnęła się na swe życie zażywając truciznę.

— (t) Za puszczanie w obieg fałszywych 60 guldenów holenderskich aresztowała policja Lazera Messa właśc. realności z Radziwiłłowa. — Śledztwo w toku.

— (t) Potracony przez tramwaj. Obok Muzeum Przemysłowego został potracony przez wóz MKE. Nr. 619 „KD“ Mozes Hemerling. Upadając silnie poranił się w głowę i odniósł ciężkie kontuzje, na całym ciele. Hemerlingiem zajęło się Pog. rat.

Z całej Polski.

— Zmarli. Znany przemysłowiec łódzki Herman Poznański zmarł w Rzymie w 68 r. życia. Był on prezesem warszawskiego Banku Dyskontowego.

— Nagły zgon Pikusia Ursteina. Wczoraj podczas przedstawienia w teatryku „Qui pro quo“ w Warszawie zmarł nagle na udar serca ulubieniec publiczności warszawskiej, Józef Pikuś Urstein, znany także z występów we Lwowie.

— Sciganie paskarzy w Warszawie. Dzisiaj od rana z polecenia władz wyższych odbywa się w całej Warszawie sprawdzanie cen obowiązujących, kalkulowanych przez Wydział walki z lichwą. W razie stwierdzenia uchylenia się od cen kalkulowanych, towary podlegały natychmiastowemu sekwestrowi.

— Otwarcie wystawy polskiej prasy wojaskowej odbyło się onegdaj w Warszawie w obecności min. gen. Szeptyckiego.

— Strajk demonstracyjny wybuchł w sobotę o godz. 9 rano w warszawskiej gazowni i trwał 2 godziny. Chodziło o wypłacenie 13-tej pensji.

— (t) Śmierć trojga dzieci w płomieniach. — We wsi Dwarze pow. Żółkiew, wybuch 1 bm. groźny pożar w zagrodzie Hnata Biłeckiego. Pożar zniszczył dom mieszkalny, stodołę oraz zabudowania gosp. sąsiadów, przynosząc szkodę 308 milj. marek. W płomieniach zamkniętego domu znalazło śmierć troje nieletnich dzieci Biłeckiego, które podobno spowodowały pożar.

— Z komitetu wystaw i targu rolniczo-handlowo-przemysł. w Tarnobrzegu donoszą nam że wystawa, zapowiadzana na 28 października br., została odroczone na wiosnę 1924. Na postanowienie to wpłynęła obecna sytuacja finansowo-gospodarcza państwa naszego.

Zc świate.

— Prof. Einstein zamierza udać się do Moskwy gdzie odbędzie cały szereg wykładów o teorii względności. Koła uniwersyteckie czynią wielkie przygotowania na jego przyjęcie.

— Wielka kradzież w Berlinie. Wczoraj we wschodniej części m. Berlina dokonano nader śmiałego włamania do zakładów jubilerskich w godzinach południowych. Szkoda wynosi około 200 milijardów marek złotych.

— **L. George obrzucony jajami.** Obecność Lloyda George'a w Nowym Jorku wywołała wrogie manifestacje przeciw niemu. W piątek wieczorem, gdy Lloyd George wracał z teatru, Irlandczycy obrzucili go zgniętymi jajami, które jednak Lloyd George'a nie ugodziły. Lloyd George jest stale strzeżony przez policję.

— **Czesi redukują płace.** Polradio. Trwający od siedmiu tygodni strajk górników zakończył się. Górnicy przyjęli propozycje kompromisowe frądu. Według których płace zostaną zredukowane o 9 — 13 proc. Kontrakt zbiorowy obowiązujący będzie do końca maja 1924 r. Praca w kopalniach zostanie podjęta jutro.

— **Nowe pismo demokratyczne w Częstochowie.** Zaczął tam wychodzić dziennik „Głos wolności”, organ P. O. W., pod redakcją Stefana Brydzińskiego.

Piszą nam z miasta:

Odnosnie do notatki umieszczonej w „Kurjerze” w sprawie transakcji akcyjnej między p. Klądem a Falberem, stwierdza się, że powyższy nmowy dotrzymać natomiast Falber zrzekł się przyjęcia tychże, nie chcąc zapłacić reszty należnej kwoty, by móc kosztem Kląga spekulować.

Stwierdza się również, że p. Klang nie przedstawił się w charakterze jakiegokolwiek fukcjonariusza Banku — jednym słowem, cała poprzednia notatka jest w złotym sposób przez Falbera podana do publicznej wiadomości. Niezależnie od tego p. Klang wniósł doniesienie przeciw Falberowi za oszczerstwo i można się spodziewać należytej satysfakcji.

Haki szynowe, śruby, lasze, złożenia osiowe, łożyska i wszelkie inne akcesoria dla kolejek wązkotorowych na składzie u firmy: Juliusz Weiss, we Lwowie. Biura: ul. Potockiego 26. Składy: ul. Bajki 3—5. Telefony: 2—59, 10-91 i 10-92. Telegr. „Railweiss”, Lwów. 4952

Komunikaty.

M. O. zezwoliło konwiktovi S. S. Nazaretanek we Lwowie (ul. Unji Lubelskiej 9) na otwarcie prywatnego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego. Wpisy na pierwszy kurs tego seminarjum odbywać się będą w dniach od 10-go do 13-go października włącznie. Początek regularnej nauki w poniedziałek dn. 15-go b. m.

Co teatry lwowskie grać będą w tym sezonie?

Dyrekcja teatrów nadsyła nam następujący repertuar dramatyczny na rok 1923/4.

Dzieła polskie: Słowacki: „Mazepa”, Fredro: „Damy i huzary” i „Przyjaciele”, Norwid: „Noc tysięcznadruka”, Blizniński: „Szach i mat”, Lubowski: (jedna z komedji), Ujejski: (setna rocznica urodzin, składane), — Zalewski: „Przed ślubem”, Bałucki: „Dom otwarty”, Szukiewicz: „Popychadło”, Morstin: „Szlakiem legionów”, Roztworowski: „Zmartwychwstanie”, German: „Więźnie”, Szaniawski: „Lekkoduch”, Herz: „Książę Józef Poniatowski” (rocznica Komisji Edukacyjnej), Krzywoszewski: „Szał”, Bukiewicz: „Wazon i róża”, Siedlecki: „Spadkobierca”, Jastrzębiec-Zalewski: „Lancet”, Wizenberg: „Sądny dzień”. Ponadto nowe sztuki Kiedrzyńskiego, Grubińskiego, Winawera i Konczyńskiego.

Repertuar przedstawień dla młodzieży Dyrekcja teatrów przedłoży Komitetowi Kuratorjum Szkolnego.

Dzieła obce: Szekspir: „Jak wam się podoba”, Calderon: „Książę niezłomny”, Moliere: „Tartuffe”, Rolland: „Danton”, Claudel: „Zamiana”, Verneuil: „Kochanek od serca”, Farre: „Bitwa”, Regnard: „Błażeństwa miłości”, Lenormand: „Pożeracz snów”, Rossodi San Secondo: „Biedne marjonetki”, Marco Praga: „Drzwi bez wyjścia”, Benelli: „Uczta sztyrderców”, Nicodemi: „Nieprzyjaciółka”, Lavain i Picard: „Pani jego snów”, Deval: „Słaba kobieta”, Curel: „Nieludzka ziemia”, Antoine i Lery: „Drewniane koniki”, Alvares Quintero: „Cristalina”, Andrejew: „Myśl”, Czechow: „Jesienne skrzyżce”, Hiriniski: „Moloch”, Wildgans: „Miłość”, Kaizer: „Od poranku do wieczora”, Garrick: „Wiera Mircewa”, Sramek: „Płaczący satyr”, Cappek: „Sprawa Macropulusa”, Földes: „Hallo”, Pekete: „Trwoga serc”, Molnar: „Konfekcja męska”.

Sprzedaż gospodarstw i parcel gruntowych.

Minister reform rolnych w porozumieniu z ministrami skarbu, oraz rolnictwa i dóbr państwowych wydał 2. września 1923 r. instrukcję w przedmiocie ustalania ceny sprzedażnej poszczególnych gospodarstw i parcel gruntowych i rozrachunku z ich nabywcami.

Szacunek i rozrachunek z nabywcami parcel utworzonych przy rządowej parcelacji majątków oparty jest w myśl powyższej instrukcji na mierniku zbożowym, a mianowicie: wartość gospodarstw określa się w centnarach metrycznych żyta z przeliczeniem na marki polskie według kursu ustalonego na zasadzie przeciętnych cen giełdowych. Szacunek gruntów zależy jest od gatunku gleby, ustalonego na podstawie odpowiedniej klasyfikacji gruntów, oraz od położenia majątku. Cały obszar Państwa został w tym celu pod względem cenności użytków rolnych podzielony na 4 strefy.

Strefa I obejmuje województwa Krakowskie, oraz częściowo Warszawskie, Kieleckie i Lwowskie. Strefa II — województwa Łódzkie, Poznańskie, Tarnobrzeskie, Stanisławowskie, częściowo Warszawskie i Lubelskie, oraz pozostałą część województwa Kieleckiego i Lwowskiego. Strefa III — województwa Pomorskie, Białostockie, Nowogrodzkie, Wołyńskie, Okręg administracyjny Wileński, pozostałe części województw Warszawskiego i Lubelskiego, oraz pow. Brześć Nadbużański woj. Poleskiego. Strefa IV — woj. Poleskie pow. Brześć Nadbużański.

Wartość szacunkowa 1 ha gruntów ornych średniej jakości (kl. III) została określona:

Wstrefie I na 25 centnarów metrycznych żyta, w strefie II — na 23 centnarów metrycznych żyta, w strefie III — na 20 centnarów metr. żyta, w strefie IV — na 18 centnarów metr. żyta.

W bliskości miast (w zależności od odległości od miasta, oraz od ilości ludności) — wartość szacunkową gruntów podwyższa się od 5 do 25 proc.

Wartość budynków w zależności od rodzaju budynków i pokrycia, od stopnia wystarczalności i stanu oblicza się w granicach od 25 do 75 proc. wartości gruntów ornych.

Cena sprzedażna parcel gruntowych sprzedawanych jako dodatki do istniejących już gospodarstw rolnych podwyższa się o 10 do 20 proc.

Zupełnie odrębnie szacowane są istniejące w danym gospodarstwie ogrody owocowe i inne drzewostany, oraz przeprowadza się rozrachunek za uprawy i zasiewy.

Dla uzyskania w jak najkrótszym czasie możliwie dużych wpływów za sprzedaną ziemię — nabywcom wpłacającym od razu całkowitą należność — zmniejsza się sumę podlegającą wpłacie o 10 proc. a to w celu zachęcenia osadników do natychmiastowego uregulowania całkowitego szacunku. Nowonabywcom którzy nie są w możności uiścić od razu całkowitej należności — udzielony zostanie odpowiedni kredyt.

Mordy i sabotaże ukraińskie.

(Z Izby sądowej.)

Na wstępie wczorajszej dwunastej z rzędu rozprawie, trybunał przedłożył ławie przysięgłych pytania w kierunku zbrodni zdrady głównej, morderstwa i współwiny w morderstwie. Pytań tych jest 19. Po odrzuceniu wniosku obrony, aby dodano pytania dodatkowe co do niepoczytalności oskarżonego Zaliska, trybunał ustalił pytania, a przew. r. Mayer udzielił głosu prokuratorowi.

Dr. Gürtler przemawiał około cztery godz. i nie wyczerpał jeszcze całego tematu. Przemawiając ze swadą i znajomością gruntowną obszernego materiału dowodowego. Najpierw omówił to zbrodniczych knoan i czynów, na które składa się przeszło 200 wypadków zbrodniczych, jak podpalaenia, mordy, zamachy na mienie, życie ludzkie,

Nadesłane.

WAŻNE DLA SZKÓŁ

Książki szkolne

oraz **przybory do pisania** poleca najtaniej znana obecnie KSIĘGARNIA - ANTYKWARNIA **SZ. BOGEN** Lwów, Łazimierzowska 14 a. nowy dom 1898

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.

ul. Romanowicza 7. 4550

niszczenie dobra państwowego, miliardowe szkody skarbu Państwa i osób prywatnych. Zbrodnie te przynosiły nieszczęścia, sierotwa, izy, ruiny majątkowe. Oto platforma — mówi prokurator — na której schodzą się tu przed wami, panowie przysięgli prawo i karząca sprawiedliwość z garstką winowajców, którzy moralnie dzielą winę we wszystkich zbrodniach, a matką ich zbrodniczą organizacją, która miała na celu mord, pożóg i niszczenie prywatnego i państwowego mienia. O istnieniu tych organizacji nikt nie wąpi, a nawet obrona istnienia tych organizacji nie kwestjonowała. Są zresztą na to dowody, mianowicie: sporządzona przez władze lista dokonanych sabotaży. Ilość ich, jakość i sposób wykonania świadczą niezbicie, że to dzieło tajnej organizacji. Skonfiskowana instrukcja dla tych organizacji wzywa do mordowania osób urzędowych, podpaleń, do rozpowszechniania nienawiści do wszystkiego, co polskie, do zabójstwa „indywiduów, które ściągają daninę” — to wszystko miało podnieść na duchu społeczeństwo ruskie i miało odpowiadać myśli społeczeństwa ruskiego. Wzywała instrukcja, aby, gdy nastąpi branka, popisowi uciekali w lasy, tworzyli zorganizowane bandy i niepokoił Polaków. Po wsiach tworzone bojówki, których celem było rozbijanie jednostek wojskowych i żandarmerji. Do bojówek radzi instrukcja brać „ocząj dusze” na wszystko przygotowane, do wszystkiego zdolne, a pewne.

Dowodzi też, że istnieje organizacja oryginalny tekst rotty przysięgi dla członków bojówki, na podstawie której członkowie zobowiązują się do bezwzględnej posłuchu i dotrzymywania tajemnicy pod grozą przekleństwa na całe pokolenie. Zresztą i oskarżeni przyznali się w śledztwie do tworzenia tych organizacji i należenia do niej, wreszcie dowodem był proces Fedaka, oraz doraźne sądy na sabotażystach, w Czortkowie, Stryju, Złoczowie, których straceni „bohaterowie” kończyli wykrzyknikiem na cześć Ukrainy. Część społeczeństwa ruskiego i prasa zajmuje życzliwe stanowisko dla bojówek. „Dilo” skrupulatnie ratowało każdą zbrodnię sabotażu, bez komentarza, a sprawozdanie z procesu sabotażystów w Złoczowie zatytułowało „Chaj żywe Ukraina”, cytując niby ostatnie słowa straconych zbrodniarzy.

W dalszym ciągu stwierdza prokurator, że naczelna władza bojówek dla podniesienia wartości szerzonej zbrodni, dla ukojenia obudzić się mogącego sumienia, kazała owym „oczajduszom” brać wzór z Irlandczyków, wmawiając w nich, że to walka za ojczyznę, ale gdy zawiodła spóistość organizacji, owi „Irlandczycy” zbiegli, zostawiając garstkę ofiar, a wśród nich oskarżonych.

Obszernie omówił prokurator zeznania zbiegłego Dzikowskiego, złożone w śledztwie pod wpływem przedstawionych mu dowodów i z powodu skruchy i wstydu, że tak niegodnie postąpił, będąc naślany do śp. Twerdochliba z ramienia bojówek. Dzikowski złożył szerokie zeznanie o istniejącej organizacji i podał nazwiska szeregu osób, biorących żywy udział w akcji sabotażowej. On ułatwił zamachowcom wykonanie mordu na osobie śp. prof. Twerdochliba i on zeznał, że morderstwo to zadecydowano w rządzie Petruszewicza we Wiedniu, a wykonanie mordu zorganizowała naczelna komenda bojówek we Lwowie. — Metodę obrońców, którzy jakkolwiek tworzą z oskarżonymi jednolity front obrony, przecież niejednokrotnie wyszli poza linję obrony samych oskarżonych, pozostawił prokurator ocenie subtelności przysięgłych. Po tem podkreślił metodę obrońców, zdążającą do umniejszenia doniosłości

zeczności funkcjonariuszów policji w charakterze — świadków, pod przysięgą złożonych i do poniżenia wogóle całego urzędu policji państwowej.

Oceniając winę oskarżonych, najdłuższemu zatrzymał się prokurator przy osk. Zaliszko, którygo chciała obrona uczynić na rozprawie umyślowo chorym, a który z tajemniczych pobudek wyśpiewał w śledztwie wszystko co wiedział o bojówkach i o ich wykonawcach. Jego informacji zawdzięcza śledztwo dowody przedłożone Dzikowskiemu, który na tej głównie podstawie również wszystko opowiedział szczegółowo.

Po godz. 2 popoł. przerwał prokurator swoje przemówienie do dziś rano. Omówić ma jeszcze zbrodnicze czyny osk. Stefanowa.

Na Krawędzi dnia.

SZUBIENICZNY HUMOR.

Kłeska walutowa wywołuje w kołach najbardziej droższą dotkniętych jakiś szubieniczny humor.

— Wszystko mi jedno! Niech tylko tak dalej, byle prędzej. Po co się tak długo męczyć i denerwować.

Jakiś obywatel pódziwia na garniturze ubrańniowym cenę 18 milionów.

— Czemu nie 180 milionów — panie kupiec! Pan się może bawić w uczciwość? Szkoda zachodu.

Dwóch robotników stoi przed sklepem mięsnym.

— Popatrz się, smalec 250.000 kilo. — Chwała Bogu. — Jazda panowie, dalej w górę do miliona. Niech tylko cena dojdzie do wysokości mojego tygodniowego zarobku, a sprawimy tym mecenasom taką giełdę, że im się Zurych i Nowy Jork nie opłaci.

Są to obrazki wyjęte z życia ulicy. Lecz nie jest to wyłącznie opinia ulicy. Tak każdy myśli — tylko, że jedni mają jeszcze poczucie ładu państwowego, a bardzo wielu go nie ma.

Z psychologicznego punktu widzenia jest to stan, w którym jedyną pobudką jest niepoczytalne uczucie, zdolne do równie nieodpowiedzialnego czynu.

K.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 8. października.

Hurtownia Spółek Spożywców w Poznaniu nagrodzona została na wystawie rolniczo-przemysłowej w Kępnie (Pozn.) najwyższą nagrodą, i to państwowym dyplomem ministerjalnym oraz srebrnym medalem w uznaniu dobrej jakości wyrobów wytwarzanych w własnych Zakładach Przemysłowych HA-ES-ES.

Jest to już drugie odznaczenie, które Hurtownia Spółek Spożywców uzyskała w ostatnim czasie za swe wyroby, co świadczy o pierwszorzędnej jakości jej fabrykatów.

+ **Giełda zbożowa** b. licznie odwiedzana. Ogólny obrót — 70 tonn. Transakcje w pszenicy i życie na pokrycie koniecznego zapotrzebowania. Tendencja silnie zniżkowa. Usposobienie rezerwowane. **Notowano** pszenica krajowa 71,72 ex 1923 — 2,250.000. Żyto małopolskie 65 ex 1923 — 1,400.000 mk.

Giełda lwowska.

+ **Kursa dewiz giełdy lwowskiej.** Po niesłychanej kilkudniowej zwyczajnie nastąpiło uspokojenie. Niewiać, czy orgie spekulacyjne dosięgnęły zenitu i nastąpiła reakcja, czy też jest to nowy moment spekulacyjny. W każdym razie gorączka chwilowo minęła i nawet banki zachowały się dość powściągliwie w oznaczaniu kursów „bankowych”, jak się to teraz nazywa oficjalna giełda lwowska, niekontrolowana z rozporządzenia ministerstwa przez nikogo.

Za dolary płacono 840 (efektywne 900), franki szwajcarskie 158, francuskie 50, funty szterlingi 3,775, korony czeskie 24, austriackie 12,60.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Kilkudniowa haussa w akcjach została wczoraj przełamana. Na dzisiejszym zebraniu nastąpiło znaczne obniżenie się wszystkich kursów akcji kotowanych i niekotowanych. Naogół uwydatnia się duża podaż. Obroty liczne.

Tendencja zniżkowa. Usposobienie ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Browary 5000, 5150, 5200 (4900); Cmielów 440, 425, 440, 400; Gafota 50, 55, 54; Niemojowski (145); Pezet 125, 95; Pocisk 220, 250, 200, 260; Polska Nafta 135, 155, 150, 152, 145; PTB. 75;

Rakszawa 1125, 1150, 1200, 1250; Siersza górna 2600, 2250, 2300; Ceg. 220, 200, 180, 175, 210; Parowozy 200, 155, 160, (150, 155); Zieleniewski 4000, 3000; Hipotec. 250, 280, 245, 232 (196); Przem. 170, 177, 164, 163, 160, 162, 158, 160, 165, 158 (155); ZBK. 48, 50; Chodorów 1525, 1550, 1535, 1545, 1520, 1530, 1540, 1525, 1500, 1540; Olkos 1500, 1475, 1450, 1440, 1500, 1475, 1440, 1475, 1450; Tespy 2050, 2025, 2035, 2050, 2040, 2050, 2,000.000.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Pharma 105, Azot 240, Czechowice 48, Chybie 2800, drob. 2900, Foresta 195, 150, 185, 183, Gazolina 680, 665, 650, Len 330, 320 (280, 270), Machleid 100, 95, Nitrat 85, 78, 80 (65), Radziwiłł 360, 370, 365, 380, Star 200, Węglówki 7100, 7000, 6800, Gazy 12500, 12250, 12000, 12250, 12000, 12500, 31000, Jaworzno 9600, 9100, 9000, 8900 (drobne 9200, 9100, 9000), Akumulator 365, Brugger 490, 480, 470, Elektr. n. S. 28, 25, Gazociągi 85, 84, 80, Lesienice 550, Lokomotywy 210, 200, Olkusz 270, 265, 260, 164, Szkło w Kr. 230, 240, Tyśmienica 350.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Tohan 160—220000 Impex 2500, 3500, Pharma 180—220000, Br. Rolniczy 40—70000, Polski Glob 15—20000, Żegluga 30—45000, Zieleniewski 3500—3900000, Cegielski 225—275000, Parowozy 150—200000, Górka 4800—5300.000, Siersza górna 2600—2800000, Tepege 1200—1500000, Nafta 150—170 tys., Oikos 1400—1700000, Pokucie 250—270000, Strug 280—330000, Trzebinia masz. 250—260000, Krakus 280—320000, Chodorów 1700—1950000, Cmielów 475—525000, Siersza elektryczna 90—110 tys., Niemojowski 170—210000a

KURSY GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Cerata 80.000, 72.500, Sole potas. 1.900.000, Kijewski i Scholce 760.000, 710.000, 705.000, Spies 560.000, 530.000, 540.000, Puls 170.000, 135.000, 150.000, Wild 215.000, 210.000, Chodorów 1.800.000, 1.750.000, Czersk 675.000, 625.000, 655.000, 3) 550.000, 530.000, 550.000, Częstocice 10.900.000, 12.000.000, Gosławice 750.000, 700.000, 750.000, Michałów 500.000, 440.000, 475.000, Warsz. Tow. fabr. cukr. 3.500.000, 3.200.000, 3.700.000, Firlej 190.000, 250.000, Łazy 80.000, 90.000, 85.000, Przem. drzew. 90.000, 85.000, 89.000, Warsz. Tow. kon. węgl. 1) 2.050.000, 2.200.000, 2) 2.150.000, 2.400.000, 2.350.000, 3) 2.300.000, 2.550.000

2,500.000, bez 2,400.000, 2,700.000. Cegielski 265.000, 230.000, 245.000. Lalpoop 1) 250.000, 230.000, 250.000, 2) 280.000, 235.000, 255.000, bez 270.000, 255.000. Modrzejów 2,700.000, 2,400.000, 2,650.000. Norblin 1) 2) 500.000, bez 580.000, 565.000. Zakł. Ostrowieckie 3,350.000, 3,850.000, 3,700.000. Ortwein i Karasiński 1) 2) 165.000, 155.000, 160.000, bez 180.000, 175.000. Rohn i Zieliński 375.000, 300.000. Rudzki 1) 1,200.000, 1,100.000, 1,175.000, 2) 1,350.000, 1,150.000, 1,240.000, 3) 1,450.000, 1,250.000, 1,300.000, bez 1,550.000, 1,300.000, 1,375.000. Starachowice 1,200.000, 1,000.000, 1,125.000. Ursus 400.000, 475.000, 450.000. Pocisk 270.000, 240.000, 255.000. Parowozy 180.000, 170.000, 172.500. Zieleniewski 4,600.000, 4,500.000, 4,450.000. Żyrardów 830.000, 110.000, 105.000. Zawiercie 95.000, 97.500. Belpol 35.000, 40.000. Strem 6.000.000. Unja 1,750.000. Borkowski 235.000, 215.000, 245.000. Br. Jabłkowski 65.000.000, 50.000.000, 52.500.000. Żegluga 38000 31.000, 34.000. Polbal 32.500. Syndykat roln. 970.000, 850.000, 900.000. Skup Skór 100.000, 90.000. Tow. zachodnie 70.000, 75.000. Cmielów 470.000, 490.000, III. 490.000. Elektryczność 2,600.000. Pol. Tow. Elektr. 250.000, 200.000. Haberbusch 2,100.000, 1,800.000, 1,950.000. Spirytus 1.100.000, 900.000, 975.000. Kluczeńska fabr. pap. 330.000, 240.000. Polska Nafta 170.000 140.000, 155.000. Nobel 500.000, 650.000, 560.000. Lenartowicz 35.000. Tepege 1.400.000, 1,450.000. Pustelnik 275.000, 255.000, 280.000. Polski przem. naft. 500.000, 475.000. Fitzner 2,150.000, 2,000.000 2,075.000. Siła i Światło 370.000, 310.000, 380.000. Korek 60.000. Konopie 225.000, 190.000. Polski Loyd 60.000, 65.000, 62.500.

AKCJE BANKOWE WARSZAWSKIE

Bank dysk. warsz. 2250000, 2200000, Bank handl. warsz. 590000, 1000000, Bank dla handl. i przem. warsz. 420000, 425000, Bank kred. warsz. 92500, 125000, 3 prem. warsz. 110000, Polski 3 handl. w Poz. 300000, Polski B. przem. Lwów 170000, 162500, B. Zjednocz. Ziem. polsk. 220000 210000, B. Ziemi 75000, 70000.

+ **Giełda warszawska.** (Tel. wł.) (G) W dziedzinie walut i dewiz zagr. dalsza zwyczajna; dolary 530000 mkp., marka niem. 0'0008; w dziele akcji początkowo słabsze tendencja, w ciągu zebrania wzmocniła się.

Kursa giełdy lwowskiej.

2 = żądają, T = transakcje, Zresztą: płać.

A) Akc. Bank.	8 październ.	B) Akc. przem.	8 październ.
Akc. Związk.	30000	Górka	4500000
Dyskont Lw.	—	Olkos	T 1500000
Handl. Pozn.	200000	Parowozy	T 160000
Hipot. akc.	T 260000	Patryja	32000
Hipot. zemel.	3000	Pezet	T 125000
Małopolski	130000	Pocisk	T 260000
Powszechny	35000	Pol. Glob.	7000
Przemysłowy	T 177000	Pol. Nafta	T 155000
Ziemski kred.	T 50000	Pol. Tow. Bud.	T 75000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H.	T 100000
Browar Lwów	5200000	Rakszawa	T 1200000
Chodorów	1545000	Siersza el.	95000
Karpalit	180000	Gór. Siersza	T 2600000
Cmielów	T 440000	Tepege	1200000
Perlland z S.	—	Tespe sól pot.	T 2050000
Gafota	2200000	Zieleniewski	T 4000000
Gafota ex	T 55000	Żegluga pol.	28000

Kursa walut	Lwów — dnia 8 października 1923	Warszawa	Kraków	Zurych	Berlin
Kurjer Lwowski Nr. 239	Gotówka	Dewizy	dnia 3 październ.	dnia 20 IX.	dnia 8 X.
100 Mk. pol.			—100—	100	0'000-7
1 funt. ang.		3775000	2614000—2666000	1220000—1250000	25'43
100 frs. fran.		50000	3425000—3485000	135000—152000	33'60
100 fr. szwaj.		1'8000	10180000—10480000	482500—497500	100'00
100 fr. belg.		42000	2920000—2990000	522300—622000	24'90
100 K czesk.		24000	171800—171800	74400—74400	16'55
100 K węg.			—	000—000	—'003
100 K aust.		1260	817—825	350—350	—'0079
100 M niem.		000000	00008—00008	000—000	0'000000-75
1 Dolar am.		840000	574000—586000	246500—251500	5'59
100 Lir wł.		32000	265000—265000	—	25'40
100 Lei rum.			000—000	00000—00000	2'55
1 guld. hol.			00000—00000	00000—00000	219'75
100 K norw.			—	000—000	90'75
100 K duńsk.			—	0000—0000	103'00
100 K szw.			—	—	147'00

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie.

Czytajcie

„Kurjera Lwowskiego”.

Konkurs na modele statków.

Liga Żeglugi Polskiej ogłasza konkurs na modele łodzi i jachtów żaglowych i wogóle statków morskich wykonane przez młodzież. Przy ocenie przedstawionych modeli będzie się głównie uwzględniało ścisłość, prawidłowość budowy korpusów i ożaglowania. Nagrody zostaną wyznaczone przez Ligę Żeglugi Polskiej w zależności od ilości przedstawionych na konkurs modeli typów statków i wieku konkurenta. Na jedną z nagród w Lidze został zdeponowany 1 funt angielski. Nagrody będą pieniężne i honorowe. Termin przedstawienia modeli do lokalu Ligi (Warszawa, Marszałkowska 63 m. 9), 22 grudnia 1923 roku. Na modelu powinno być umocowane hasło (np. Zagłel). Jednocześnie konkurent przesyła do biura Ligi zaklejoną kopertę z tym samym hasłem i ze wskazaniem wieku (np. 16 lat). W kopercie zaś powinna znajdować się kartka z nazwiskiem i dokładnym adresem konkurenta. Wskazówki co do budowy modeli mogą być otrzymane w Dyrekcji Ligi Żeglugi Polskiej. Modele będą wystawione w Lidze dla publiczności. Liga prosi osoby, posiadające modele statków o dostarczenie ich do Ligi na wystawę przed 25. XII. br., aby one mogły służyć za zachęcający wzór dla młodych budowniczych, którzy zaczynając od budowy modeli, przejdą z czasem do budowy prawdziwych statków. Osoby nie należące do kategorii konkurentów, które przysłały swoje modele do Ligi, otrzymają dyplomy honorowe. Szkoły które przedstawiają większą ilość modeli, zostaną odznaczono dyplomem honorowym.

Elektryczna kultura przyszłości.

Przepowiadanie przyszłości opierające się na dotychczasowym stanie kultury technicznej i nieskończonych możliwościach jej rozwoju, nie jest właściwie prorokowaniem czy wrózeniem, jest raczej wyciąganiem prostoliniowych wniosków. Wszelkie więc tego rodzaju szkice futurystyczne muszą być traktowane na przestrzeni czasowej jako bardzo ruchliwa bryłka skondensowanej emanacji ludzkiej kory mózgowej, której umiejscowienie na pewnym punkcie drogi czasowej zależy jest wprost od siły woli całej ludzkości.

Skracając określenie — wyintelektualizowana bryłka przyszłości stanie się faktem wtedy gdy ludzkość zrozumie iż coś z próchniejących urządzeń złożyć należy do magazynu tradycji lub za szkło gablotek muzealnych.

O takiej bryłce w tym wypadku technicznej opowiada Charles Steinmetz, jeden z największych elektrotechników Ameryki Półn., kierownik General Electric Co. i naturalnie milioner, a poza tem nasz rodak z G. Śląska.

Twierdzi więc, że elektryczność zmieni i ułatwi życie ludzkości, jeżeli postęp będzie podążał tak szybkim tempem, jak obecnie. Ludzie nie będą potrzebowali pracować dziennie dłużej nad cztery godziny. Elektryczność będzie pracować za ludzi.

W roku 2023, dlaczego akuratnie w tym roku — życie będzie się przedstawiać bujniej niż dziś. Za sto lat ludzie będą zdziwieni naszą obecną bezradnością w walce o postęp i tak będą patrzeć na stosunki dzisiejsze jak my patrzyliśmy na te czasy, gdy pierwszy parowiec ukazał się na rzece Hudson.

Kłęby dymu nie będą unosily się nad miastami — powiada Steinmetz. Ulice będą czyste od odpadków wszelakich. Ludzie będą zdrowsi w centrach populacyjnych.

Wszystko to będzie dziełem elektryczności, która stanie na usługach wszystkich bez wyjątku, nawet najuboższych. Elektryczność będzie tak powszechna jak woda.

Roboty we fabrykach, drukarniach, w biurach, praca przewoźowa itp. będą ułatwione

przez elektryczność. Ludziom wystarczy pracować tylko cztery godziny na dobę, ale nie znaczy to, aby leżeli beczynnymi i bezymyślnie pozostałe 20 godzin na dobę.

Wypoczynek będzie podniecał ludzką do obmyślenia nowych ulepszeń i wynalazków, w takim kierunku, jaki najlepiej przypada do zrozumienia i upodobań jednostek. Ludzie staną się bardziej spółdzielczymi przy wykonywaniu zasad życia produkcyjnego i bardziej indywidualnymi w poszukiwaniu osobistego szczęścia i zadowolenia.

Zwiększenie godzin wypoczynku i wzrost ułatwień transportowych spowoduje, że miljonowe rzesze mieszkańców miast przenosić się będą po za miasta na przestrzenie wolne by uprawiać ziemię na własne potrzeby i zdobywać żywność dla siebie i rodziny.

Wypoczynek będzie podniecał chęć do kształcenia się w rozmaitych kierunkach i człowiek stanie się inteligentniejszym niż obecnie. Steinmetz uważa, że z rozwojem ludzkości nie niemożliwego nie będzie na świecie, nawet porozumienie się z Marsem będzie możliwe, o ile narody wezmą się do roboty z energią i wytrwałością.

Kooperatywne wysiłki ludzkości rozwiążą wiele trudności wywołujących dziś Ropoty i nieporozumienia.

Wejny długo będą jeszcze następować po sobie, ponieważ ludzkość i systemy walczyć będą przeciw sobie, zamiast obok siebie. Nie zrozumieliśmy filozofii chrześcijańskiej, chociaż wielu z nas uważa się za chrześcijan. Steinmetz przepowiada, że narody słowiańskie ze swoimi kolektywistycznymi tendencjami będą dominującą rasą w przyszłości.

Niemieckie i anglo-saskie przewodnictwo w Europie otrzymało w ostatniej wojnie cios, z pod którego nie powstanie. Kolektywistyczna cywilizacja rozszerzy się w Europie od wschodu, gdzie liderzy przyszłości rodzić się będą.

Indywidualizm Stanów Zjednoczonych utrzyma się i będzie tu cywilizacja odrębna od europejskiej dlatego, że ludność Ameryki będzie nową rasą, złożoną ze wszystkich ras świata.

Interesująca ze wszech miar przepowiednia, posiada jedynie w swej części technicznej pewną wartość. Reszta suflisów w postaci dominaty rasowej, pokoju bożego i uzależnienia jakości mędzów przyszłościowych od miejsca urodzin jest dekoracją kalospinthechromokreniczną dla właściwego problemu.

ek—i.

Zapiski.

Wydawnictwa szkolne. Nakładem Lud. Tow. Wydawniczego we Lwowie (Księgarnia ul. Szajnoch 2) wyszły znakomite podręczniki Władysława Gołębiowskiego p. t. „Nauka śpiewu w szkołach powszechnych”.

Dotychczas pojawiły się trzy podręczniki t. j. dla klasy I-ej, II-ej i III-ej. Metoda, jaką autor posługuje się w opracowaniu poszczególnych lekcji, musi każdemu przemówić do przekonania i chyba nikt dotychczas nie zdobył się na tak jasną, prostą, łatwą i do pojęć dziatwy zastosowane ujęcie materiału naukowego, jak to uczynił Gołębiowski w swych podręcznikach. W pracach Gołębiowskiego widać wielką znajomość dziatwy i szkoły oraz talent pedagogiczny. Szkolnictwo polskie zyskuje w podręcznikach Gołębiowskiego nowy i niezawodny środek do zrealizowania swych celów, a władze szkolne oraz nauczycielstwo winno jak najrychlej postarać się o rozpowszechnienie ich, tembardziej, że jedynie przy ich pomocy możliwym jest nauczanie w myśl nowych programów.

SPORT.

Pogoń—Czarni 2:0 (1:0). Atrakcja sezonu, — mecz rywali — moment denerwujący dla sympatyków obu klubów w zwyczajnych warunkach spadł w niedzielę do rzędu wcale nieciekawych zawodów graczy z trudnościami technicznymi terenu. Jedni dawali sobie lepiej radę z przeciwnościami aury i boiska, inni trochę gorzej — lecz gry

w całym tego słowa znaczeniu nie było, gdyż grząski grunt — uniemożliwiał częstokroć już nie kombinację nawet, ale i kopnięcie piłki.

Mecz w tych warunkach toczony był conajwyżej przebieżem wytrzymałości obu drużyn, których los był zaprawdę godzien ubolewania. — Lepiej było zawody te odwołać a nie męczyć graczy... no i tej wcale sporej garstki ciekawych, którzy mimo wszystko na meczu się stawili.

Jedną dobrą stroną miała ta fatalna, mokrozimna aura; znaczne „oziebnienie” temperatury trybun, stąd też zarządzenia sędziego przyjmowano jako tako.

Nie ulega wątpliwości, że teren sam stawał się często przyczyną niezawinionych i przypadków „foulów” — w każdym razie p. dr. Dudryk dobrze prowadził grę, której nawet o minutę nie skrócił, mimo że pod koniec grania już o zmroku.

Pogoń wystąpiła bez Bałscha i Ignarowicza, zamiast których wstawiono Garbienia i Zemanka. „Czarni” naturalnie z atakiem zmienionym — Lachowicz na środku zamiast Kopcia IV.

Jeśli chodzi o charakterystykę gry, to toczyła się ona przy przewadze napadu Pogoni, który umiał częściej nad grą zapanować i prowadzić swe usiłowania bardziej celowo.

Atak „Czarnych” pracował prawie, że wyłącznie skrzydłami, forsując w drugiej połowie prawego skrzydłowego Langerę nad miarę.

Jeśli atak Pogoni, nie uzyskał większego zwycięstwa, to winę, czy zasługę przypisać należy obronie „Czarnych” i Winnickiemu, i pomoc pracowała jak mogła, choć słabiej niż obrona.

W Pogoni spełniali znaczną część pracy defenzywnej Fichtel z Olearczykiem, Zemank z mało ruchliwy, Gulicz dobrze trzymał Langerę, Schneider się nie przemęczał zbytnio. Mietek Kuchar w bramce miał mniej roboty niż Winnicki, lecz kilka razy uratował sytuację doskonale.

Ostatnich dwadzieścia minut grał atak Pogoni bez lewego łącznika, wykluczonego z gry.

W ostatnim kwadransie gry zaznaczyła się też przewaga „Czarnych”, którzy jednak kilku dogodnych sytuacji wykorzystać nie umieli.

Obie bramki dla Pogoni zdobył Wacek, pierwszą w 33-ej minucie pierwszej połowy, drugą w 8-ej minucie drugiej połowy gry.

Stosunek cornerów 7:2 (2:0). dla Pogoni.

Wisła—Iskra 8:3. Mecz rozegrany w Krakowie zakończył się wysoko cyfrowym zwycięstwem „Wisły”, zatem do rozstrzygających meczów o mistrzostwo Polski staje „Wisła” i „Pogoń”.

Pogoń (Sty) — AZS. 1:1 (1:0)

Filja redakcji „Sportowca” została otwartą z dniem 1 października w lokalu administracji naszego pisma, gdzie można codziennie nabywać — egzemplarze „Sportowca” po niższej cenie (10 proc.), uiszczać pretumratę i składać ogłoszenia.

„Cracovia” poniosła ósmą z rzędu klęskę w Hiszpanii przegrywając w Seville w stosunku 3:0.

Zawody strzeleckie w Lublinie. „Związek Strzelecki” urządza w Lublinie w dniu 13, 14, 15 października rb. zawody strzeleckie, na które przybędą zawodnicy Związku z całego terytorium Rzpltej. Nagród personalnych zostanie rozdanych 27 oraz jedna nagroda wędrowna dla Zarządu tego Okręgu Związku Strzeleckiego, którego grupa zawodników uzyska najlepsze wyniki. Zgłoszenia dotychczas nagrody pochodzą od Prezydenta Rzpltej, Marszałka Piłsudskiego, Min. Spraw Wojsk. Zarządu Głównego Związku Strzeleckiego, Prezesa Związku Strzeleckiego dr. Dąbskiego, Zarządu Okręgu Związku Strzeleckiego w Lublinie, Oddziału Żeńskiego Akademickiego Związku Strzeleckiego i Związku h. Legionistów wartości w ogólnej sumie 100 milionów marek. Ponadto uczestnikom zostaną rozdane dyplomy za strzelanie. Zawody odbędą się na strzelnicy wojskowej DOK. Lublin.

Nowy rekord w biegu na 500 m. Na międzynarodowych zawodach berlińskiego klubu sportowego w Berlinie zdobył Hoff (Chrystjanja) w biegu na 500 m. nowy rekord światowy (1 minuta 5 sek.)

Wyniki zawodów w piłkę nożną w Austrii. Rapid contra Semmering 2 : 4 na korzyść Semmeringu. Amatorzy ca: Wackert 1 : 0. Vienna ca: W. A. S. 2 : 2. Hakoach ca: Slovan 2 : 2. Sportklub ca: Herta 3 : 0. Admira ca: Ostmark 6 : 2.

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów w Kowlu

ogłasza przetarg ofertowy na remont budynku nr. 87 koszar im. Sobieskiego w Włodzimierzu.

Gros robót stanowi: remont dachu, dorobienie wszystkich okien, drzwi i t. p.

Oferty należy ostatecznie w kopertach zapieczętowanych należyć składać w biurze Rejonowego Kierownictwa inż. Sap. w Kowlu ul. Łucka nr. 210 do godziny 12-ej dnia 17. października 1923 roku, poczem nastąpi komisyjne otwarcie kopert.

Do ofert dołączyć:

1) Kwit na wpłacone do Kasy Skarbowej lub oddziału Kasowo Buchalteryjnego Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. w Kowlu. Wadium w wysokości 3 proc. ofertowej sumy.

2) Deklarację, iż warunki ogólne i szczegółowe wykonywania robót są oferentowi znane.

Kierownictwo zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu, oraz dowolnego wyboru oferenta

Blisze informacje oraz siły kosztorysy za zwrotem kosztów można otrzymać w godzinach urzędowych codziennie w biurze Kierownictwa Rejonu inż. Sap. w Kowlu. 4.74

Ceny reklamowe!

Otomany Kanapki do składania. Poduszki (rozhar.)
Wkłady do łóżek, portjery, firanki materje
mehlowe, drelichy, dywany, chodniki, karnisze mosiężne.
ceraty — poleca **G. HAGLER, Lwów**,
ulica Sobieskiego 31. 1844
Zważać na firmę i Nr. domu!

Czas odnowić przedpłatę.

ROZKŁAD JAZDY POCIAGÓW

pospiesznych i osobowych ważny od 1. czerwca 1923 r.

ZE LWOWA ODCHODZĄ:

Krakowa 3:35, 8:20, 10:25, 15:00
17:30, 18:40, 21:00, 23:55.
Warszawa 9:35, 20:05 przez Rozwadow, 13:30, 23:10 przez Belzec.
Rawa Ruska 21:15
Śniatyn 7:55, 9:45, 18:55, 23:00
Kołomyja 14:25, 17:25
Chodorów 11:50
Podwoleczyska 10:40, 23:20
Tarnopol 6:06 17:30
Równe 13:45, 22:40
Radziwiłłów 19:35
Grajewo 9:15
Kowel 19:20
Ławoczne 7:25, 16:55
Borysław 9:50, 19:30 23:25
Sianki 13:50
Sambor 7:10, 23:05
Chełm-Dęblin 8:55
Stojanów 7:40 18:35
Podhajce 6:55, 16:20
Jaworów 8:30 17:15

Ze Lwowa Podzamecza

Tarnopol 6:27, 17:58
Podhajce 7:10, 16:36
Stojanów 7:56, 18:58
Grajewo 9:34 przez Sapiężankę
Podwoleczyska 10:5, 23:12, 23:47
Równe 14:07, 23:04
Kowel 19:39 przez Sapiężankę
Radziwiłłów 19:67
Lwowa 6:06, 6:36, 8:33, 8:56, 9:13, 10:18, 12:01, 15:31, 18:33, 19:03, 20:36, 21:43, 21:58

Ze Lwowa Łyczakowa

Podhajce 7:31, 17:03
Winniki 5:45, 13:40, 18:27, 19:54

Objaśnienia zeznań. Tłusty druk, pociąg pospieszny.

DO LWOWA PRZYCHODZĄ:

Krakowa 5:30, 6:30, 8:10, 9:45, 13:30, 16:45, 19:10, 20:25.
Warszawa 8:35, 22:05 przez Rozwadow, 5:50, 16:55 przez Belzec.
Rawa Ruska 7:30
Śniatyn 5:5, 9:10, 17:00, 18:50
Kołomyja 12:20, 22:10
Chodorów 7:20
Podwoleczyska 6:20, 18:42
Tarnopol 12:15, 20:50
Równe 6:50, 15:45
Radziwiłłów 9:10
Grajewo 22:10 przez Sapiężankę
Kowel 10:30
Ławoczne 6:50, 22:05
Borysław 10:05, 15:35, 18:20
Sianki 10:45, 19:40
Sambor 7:35
Dęblin-Chełm 20:40
Stojanów 9:25, 19:15
Podhajce 8:45, 21:55
Jaworów 8:05, 20:20

Do Lwowa Podzamecza

Podwoleczyska 5:56, 18:26
Równe 6:25, 15:22
Podhajce 8:30, 21:38
Radziwiłłów 8:51
Stojanów 9:08, 18:56
Kowel 10:04 przez Sapiężankę
Tarnopol 11:55, 20:33
Grajewo 21:50 przez Sapiężankę

Do Lwowa-Łyczakowa

Podhajce 8:16, 21:22
Winniki 7:11, 15:16, 19:33, 20:50

BRACIA MUND Lwów SYKSTUSKA 23

FABRYKA NOWOCZESNEGO MATERIAŁU DO KRYCIA DACHÓW TEREXIT

Nauka i wychowanie.

Chętna do wszystkiego poszukiwana Motylewska ul. Fredry 1. 6. III. p. 4975

Różne.

Pierwszorzędne masażu twarzy, głowy, biustu, manicure. „Kosmetyka”, Mikolaja 7. 4927

Pokoju umeblowanego wraz z wiktą poszukuję. Zgłoszenia „Dla zamożnego” do Admin. „Kurjera lwowskiego” 4791

pompy, sikawki, węże poleca fabryka Stanisława Trębickiego, w Warszawie Kopernika Nr. 33. Wszelkie przybory dla straży ogniowych Pompy centryfugalne, Abisyjskie, Artyzyskie, Diaphragma, pompy studienne napędzające rezerwoary na piętrach, pompy parowe i transmisyjne. Kilkadziesiąt lat praktyki i fabrykacji.

Mieszkanie wielkie z wygodami w Stanisławowie do zamiany na podobne lub mniejsze we Lwowie bliższe wiadomości Lwów ul. Królowej Jadwigi 1. 23. J. Białowa. 4967

Unieważniam zgubione papiery wojskowe na nazwisko Gnep Franciszek Borysław. 4968

Artur Smutny, stroiciel fortepianów, Chmielowskiego 5. przyjmuje strojenia i reparacje. 4920

Elegancki, porządny kupiec z Wiednia szuka bardzo eleganckiego pokoju z łazienką od 15-go października. Łaskawe zgłoszenia pod „Pokój” do „Kurjera Lwowskiego” 4931

Kupno i sprzedaż.

Węgiew dąbrowiecki po cenach kopalnianych dostarcza M. Grabowski, Sosnowiec. 4963

Fortepiany pianina. Sprzedaż Zaimana. Najem. Kaim Kopernika 16. 4976

Fortepian Bösendorfera krótki, krzyżowy, piękny i dobry sprzedam, możliwa zamiana na starszy krótki lub pianino z dopłatą. Kopernika 26. parter oficyny gankiem ostatnie drzwi. 4949

Fortepian Bösendorfera lepszy, do nauki kupującemu sprzedam korzystnie Kopernika 26 parter, Skleniarski. 4907

Do Szanown. Prenumeratorów

„KURJERA LWOWSKIEGO”

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty —

na październik

wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładu. — — —

Cena prenumeraty wynosi

od 1-go października:

We Lwowie miesięcznie do

odbierania w administracji

„Kurjera Lwowskiego”. 110.000 m.

We Lwowie z odnośnieniem

do domu . . . . . 125.000 m.

W całej Polsce . . . . . 125.000 „

Zagranicą miesięcznie . 180.000 m.

Cena pojedynczego numeru 5.000 m.

Kalendarze na r. 1924.

wszelkiego rodzaju poleca DRUKARNIA

W. Pański Warszawa, 78. tel. LESZNO 78. 267—43.

WĘGIEL DĄBROWIECKI I GÓRNOŚLĄSKI

dla celów domowych i fabrycznych

KOKS GÓRNOŚLĄSKI HUTNICZY

w gatunku prima lejarzskim i do centralnych ogrzewań. Poleca hurtowo po cenach konkurencyjnych przy terminowej dostawie

Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe

Inż. T. CHRZANOWSKI & Co

w Sosnowcu, Piłsudskiego 14. 4973

Budowlaną robotę stolarską wszelkiego rodzaju dostarcza fabryka

„Dąb”, Lwów, Łyczakowska 27.

4950

Unieważniam książeczkę wojskową. Jan Kurij 1894 rodzaju Topolnica Sambor

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.